

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Hedskolan M i Gällivare kommun

Skolinspektionens beslut

Anmärkning

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Gällivare kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Gällivare kommun en anmärkning. Gällivare kommun ska senast den **29 oktober 2021** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Bedömning

Motivering till anmärkning

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer alla elever på Hedskolan M inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Såväl elever som personal vittnar om att det finns elever som inte känner sig trygga på skolan. Det förekommer slagsmål, konflikter och kränkningar mellan elever. I vissa klasser saknas regelbundet studiero. Det är stökigt och elever stör ordningen på ett sådant sätt att det är svårt att koncentrera sig på skolarbetet. Även om skolan har satt in vissa åtgärder för att komma till rätta med den bristande tryggheten och studieron så har åtgärderna inte medfört att alla elever har en studiemiljö som präglas av trygghet och studiero, vilket är en brist.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen). I läroplanen anges att rektorn har ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero (Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar).

Av förarbetena till skollagen framgår att det är skolans, och ytterst rektorns, ansvar att skapa trygghet och studiero i skolan. Det förebyggande arbetet är centralt. En viktig grund för att åstadkomma trygghet och studiero i skolan är en aktiv dialog mellan elever, lärare och annan personal om de gemensamma värdena som ska gälla. Eleverna ska beredas möjlighet att delta i utformningen av lärandemiljön. Att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet utgör grunden för en trygg och utvecklande

studiemiljö. Rektorns skyldighet att se till att elevers behov av stöd utreds och att stödåtgärder kommer till stånd för elever i behov av stöd är även det en del i arbetet med att skapa en trygg och stimulerande studiemiljö för alla elever. Det finns dock situationer när de åtgärder som vidtagits i förebyggande syfte inte är tillräckliga och där disciplinära åtgärder behövs för att säkerställa en god studiemiljö (prop. 2009/10:165 s. 319-320).

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionens utredning visar att det finns elever är som inte är trygga på Hedskolan M. Elevhälsan uppger att de flesta elever är trygga på skolan men att de känner till elever som inte är det. De berättar vidare att det finns elever som upplever att de inte har någon vuxen att prata med och att flera elever upplever ett utanförskap. Elevhälsan säger att det förekommer mycket kränkningar på skolan. De uppger vidare att det finns ett arbete för att komma tillrätta med elevernas otrygghet, bland annat genom att det ska bedrivas rastaktiviteter, men även riktade insatser på individnivå. Lärare uppger att det förvisso har blivit bättre det senaste året, men att det i vissa klasser fortfarande är mycket slagsmål och konflikter. En elev uppger i intervju att hen ibland väljer att inte komma till skolan eftersom hen inte känner sig trygg där. Eleven säger vidare att hen tillsammans med vårdnadshavare pratat med skolan om det, men upplever inte att det har hänt något.

Utredningen visar vidare att det saknas studiero på många lektioner. Elever i en klass uppger exempelvis att de uppskattar att de nästan varannan lektion saknar studiero och att det därför kan vara svårt att koncentrera sig på skolarbetet. Elever från en annan klass säger att de sällan har studiero i deras klass. Elever från andra klasser uppger att det oftare är studiero men att även de har svårt att koncentrera sig på skolarbetet emellanåt på grund av att det är stökigt i klassrummet. Någon elev säger att hen inte kan arbeta på lektionerna men vågar inte prata med läraren om det. Elevhälsan uppger att de har fått signaler om att studieron är dålig i framförallt en årskurs och att skolpsykologen och kuratorn är involverad i två klasser där de arbetar med bland annat studieron. Lärarna uppger att det främst är vissa elever som stör ordningen i klassrummet och att de upplever att studieron överlag har förbättrats, delvis tack vare att varje klass numer har en klassmentor och att de därmed är minst två vuxna i klassrummet.

Personal uppger att de har satt in olika åtgärder för att komma tillrätta med problemen med såväl brist på trygghet som studiero. Bland annat har de numer en extra vuxen i klassrummet utöver läraren (klassmentorer). Dessa följer eleverna under dagen oavsett vilka lärare eleverna har i övrigt. Rektorn uppger även att de provar att byta klassmentorer för att se om det blir en förbättring. En annan åtgärd är att de har infört flexibla grupper i en årskurs, tidigare var det två klasser men nu är det tre grupper som inte är fasta utan elever kan flyttas emellan. Såväl lärare som rektorn uppger att de ser vissa förbättringar under läsåret, främst tack vare klassmentorssystemet, men att de inte nått ända fram än då inte alla elever upplever att de är trygga och att det fortsatt inte är studiero på alla lektioner.

Motivering till anmärkning som ingripande

Huvudmannen uppfyller inte författningarnas krav när det gäller att tillförsäkra elever en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Utredningen visar dock att skolan har uppmärksammat detta som ett utvecklingsområde och har satt in ett antal åtgärder med syfte att komma tillrätta med problemen. Dessa åtgärder har ännu inte fullt ut haft önskvärd effekt.

Mot bakgrund av ovanstående tilldelar Skolinspektionen huvudmannen en anmärkning. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen fortsätter sitt arbete för att tillförsäkra samtliga elever på Hedskolan M en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. I det ingår att vid behov prova nya åtgärder om de påbörjade åtgärderna inte har avsedd effekt.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister**Undervisning och lärande**

Det har inte framkommit annat än att Gällivare kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har inte framkommit annat än att Gällivare kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Bedömning och betygssättning

Det har inte framkommit annat än att Härnösands kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Det har inte framkommit annat än att Gällivare kommun uppfyller författningarnas krav inom grundläggande förutsättningar för skolenheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Stina Linder

Beslutsfattare

Signerat av: Stina Linder

X Mattias Ryd

Föredragande

Signerat av: Mattias Ryd

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Hedskolan M

Fakta om Hedskolan M

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Gällivare kommun under våren 2021. Intervjuer med elever, lärare, elevhälsa och rektor vid Hedskolan M genomfördes genom digitala videokonferenser mellan den 22 mars 2021 och den 25 mars 2021.

Hedskolan M är en skola med 158 elever i årskurs 4-6 belägen i Gällivare kommun. I anslutning till skolan finns även en F-3 enhet samt grundsärskola.